

OKRESNÁ PROKURATÚRA LUČENEC
F. Lehára 12, 984 80 Lučenec 1

Číslo: 3 Pv 141/22/6606-14
EEČ: 2-47-52-2022

Lučenec 21.11.2022

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: porušovanie domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno b Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: , XXXXX

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: porušovanie domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno b Trestného zákona štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 07.05.2022 v čase o 19.30 hod. v obci Polichno vnikol do oploteného dvora rodinného domu č. 119 patriaceho XXXXX, ku ktorej predtým chodieval vykonávať pomocné práce okolo domu, a to tým spôsobom, že si otvoril zavretú kovovú bránu tak, že vytiahol kovový zabezpečovací kolík brány zo železnej rúry vsadenej v zemi, vošiel do dvora, prešiel cez otvorené dvere do kuchynky a zo skrinky si vzal cigarety zn. XXXXX v hodnote 4,80,- € a z miesta odišiel, čím XXXXX spôsobil škodu vo výške 4,80,- €,

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa OR PZ XXXXX, OKP sp. zn. ORP-204/1-VYS-LC-2022 bolo dňa 23.05.2022 podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX za zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3

písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zákona. S prihliadnutím k záverom vykonaného preverovania dospel prokurátor k záveru, že skutok je potrebné pri vydaní tohto uznesenia právne kvalifikovať ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona.

Obvinený XXXXX vypovedal, že to bolo niekedy, keď už bolo teplo, ale bola tma, asi už bol večer, prišiel k domu pani XXXXX, otvoril si bránu, odspodu som vytiahol železný kolík a brána sa sama otvorila. Vedel, že je pani XXXXX doma. Neklopal, lebo nechcel, aby vedela že tam je. Keď sa dostal do dvora, tak za sebou bránu zatvoril tak, ako ju aj otvoril. Otočil sa potom vo dvore a z kuchynky zo stola zobral cigarety. Balíček cigariet plný nebol. Potom znovu cez tú istú bránu odišiel. Ešte chce povedať, že mal vtedy vypité, chvíľu pred tým ako išiel k pani XXXXX vypil čučo červené. Asi dva litre. Vypil ho v dedine, to si riadne kúpil v obchode. Nevie čo ho to napadlo ísť k tej XXXXX, asi dostal chuť na cigarety a vedel, že tam ich nájde. Nevie, prečo si ich nevypýtal. Chodieval jej pomáhať ku kravám, vykydal hnoj, dal ho do vlečky, popravil kravám, dával im seno, balíky nosil. Za takúto pomoc mu pani XXXXX dávala mlieko, občas klobásu, niekedy pivo, a každé ráno jednu cigaretu. Odvtedy, ako si u pani XXXXX vzal cigarety, opäť chodí k nej každé ráno o šiestej a okrem kráv čistí ešte aj sviniam. Má tri svine. Priznal sa jej, že cigarety vzal on. Bola vtedy nahnevaná, bolo mu to ľúto. Tie cigarety u nej už odrobil. Odvtedy jej nič nezobral, snaží sa k nej byť dobrý, poslúchať ju. Aj ona je k nemu dobrá a je už kamarát aj s jej synom XXXXX. Nevie koľko má pani XXXXX rokov, nevie ani koľko rokov má on sám, zabúda. Nevedel, že robí niečo čo nemá, že sa za to bude niekto na neho hnevať. Už to veľmi ľutuje a nikdy nič také neurobí. XXXXX sa za to ospravedlnil.

Svedkyňa – poškodená XXXXX vo svojom výsluchu uviedla, že XXXXX jej chodieval pomáhať, lenže videla na ňom, že nie je úplne zdravý. Dávala mu za to jedlo, niekedy si niečo odniesol aj domov, dostal cigaretu a niekedy aj nejaké to pivo. Občas mu dala aj peniaze, ale radšej som mu dala jedlo. Lenže keď prišiel a bez dovolenia si vzal tie cigarety, tak sa zľakla, že bude chodiť častejšie. Potrebovala mu dať najavo, že to čo urobil, nie je správne. Aby pochopil, že kraďnúť nemá. Ona sa už sama nevládze starať o statok, preto sa rozhodla, že keď sa zas príde opýtať, či jej môže pomôcť, tak mu povie, že môže, ale pod podmienkou, že bude robiť to, čo mu povie a že si nesmie nič bez dovolenia vziať. Ide o kydanie hnoja, postelie popod kravy a podobne. Potom ho už pošle preč, aby zas niečo nevzal. Bolo jej ho ľúto, jediný spôsob ako si vie privyrobiť je to, že chodí ľuďom po dedine pomáhať. Celá jeho rodina má zdravotné problémy, nikto z nich nie je mentálne zdravý. Odvtedy, ako ho vyhrešila za to čo spravil a odkedy vie, že ho riešia na polícii, tak si dáva väčší pozor a odvtedy ani nič nezobral. Teraz sa správa slušnejšie. Veľakrát sa ospravedlnil za to čo spravil, ona mu odpustila, ale dáva na neho pozor. Škodu si nenárokuje, pretože tú si odrobil. Nikdy ho nevidela agresívneho. Ani za triezva, a ani keď mal vypité.

V priebehu vyšetrovania vzniklo u obvineného podozrenie ohľadne jeho duševného zdravia, preto vyšetrovatelka PZ uznesením zo dňa 13.07.2022 pribrala, na základe písomného príkazu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu XXXXX sp. zn. 0Tp/147/2022 zo dňa 16.06.2022, do konania znalca na vyšetrenie jeho duševného stavu.

Znalkyňa z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie XXXXX vo svojom znaleckom posudku konštatuje, že u obvineného prítomnosť duševnej v užšom zmysle slova procesuálnej psychotickej poruchy zistená nebola. U obvineného sa jedná o mentálnu zaostalosť stredne ťažkého stupňa s poruchami správania. Mentálna zaostalosť je trvalý stav, existovala v minulosti, počas vyšetrovanej udalosti a existuje aj v súčasnosti. Mentálna zaostalosť sa prejavuje praktickou nevzdelateľnosťou, nedostatočným až chýbajúcim chápaním abstraktných pojmov, zvýšenou sugestibilitou, chudobnou slovnou zásobou, málo tlmenou afektivitou, insuficienciou vyšších citov, obmedzenými adaptačnými schopnosťami na požiadavky bazálneho denného fungovania a pudovým správaním. Vzhľadom na zistenú mentálnu zaostalosť s pudovo determinovaným správaním (event. potencovaným požitím alkoholu) obvinený disponoval len zníženou schopnosťou ovládať svoje konanie a klásť odpor pohnútkam vedúcim k protiprávnemu konaniu. V danom prípade považuje znalkyňa jeho rozpoznávacie a ovládacie schopnosti za podstatne znížené. V prípade, že uvedený skutok spáchal pod vplyvom alkoholu, tak v čase spáchania trestnej činnosti jeho rozpoznávacie schopnosti považuje za podstatne znížené a ovládanie za vymiznuté. Mentálne schopnosti obvineného výrazne obmedzujú a v stave opitosti plne vylučujú, že obvinený páchal trestnú činnosť z dôvodu, že by vedel, že sa v prípade poškodenej jedná o osobu vyššieho veku. Obvinený nie je plne schopný chápať zmysel trestného konania, potrebu a zmysel zákonov. Jeho pobyt na slobode z psychiatrického hľadiska je toho času potenciálne nebezpečný pre spoločnosť, a to z dôvodu možného pretrvávania porúch správania v rámci mentálnej zaostalosti. Znalkyňa doporučuje ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou napriek tomu, že mentálna zaostalosť je stav trvalý, aktuálne dostupnými liečebnými metódami neovplyvniteľný. Je možné dosiahnuť redukcii sprievodných porúch správania pri mentálnej zaostalosti. Motiváciu spáchania činu u obvineného nevyhodnotila ako chorobnú. Z dôvodu doplnenia znaleckého posudku bola znalkyňa XXXXX vypočutá a uviedla, že počas vyšetrenia obvinený uviedol, že skutok spáchal pod vplyvom alkoholu. Pokiaľ by to bola pravda, tak v jeho prípade by sa už jednalo o stav opitosti, nakoľko pri mentálnej zaostalosti aj malé množstvá alkoholu vplývajú u mentálne zaostalých ľudí (organické poškodenie mozgu) inak ako u mentálne zdravých ľudí. XXXXX počas celého znaleckého vyšetrenia nemal tendencie sa účelovo správať a ani uvádzať nepravdivé údaje jednak o sebe, a ani v súvislosti s vyšetrovanou udalosťou. Laicky povedané, nedokázal by svoje odpovede prispôbiť tak, aby boli v jeho prospech a sám by si tým pomohol vyhnúť sa trestnému stíhaniu. Na základe toho sa priklonila k záveru, že jeho rozpoznávanie schopnosti počas spáchania skutku boli podstatne znížené a jeho ovládacie schopnosti boli vymiznuté. V dôsledku toho si neuvedomoval dôsledky a dosah svojho konania. Jeho konanie je pudové s potrebou okamžitého uspokojenia svojich potrieb v rámci jeho mentálnej zaostalosti. Čiže ak ho napadlo, že chce fajčiť cigarety, tak ide na miesto, kde vie, že ich nájde, bez toho, aby si uvedomoval, že robí niečo, čo by urobiť nemal. Pokiaľ jej povedal, že vypil alkohol, tak nevidí dôvod v tom, prečo by klamal, nakoľko nedokáže uvádzať informácie vo svoj prospech. Myslí jednoducho. Vypitie alkoholu u neho spôsobí stav opitosti. V jeho prípade si nebol a ani nemal a nemohol byť vedomý svojej dispozície pre takýto stav po požití alkoholu. Nedokáže si uvedomovať dôsledky svojho konania, nedokáže si zväžiť a predpokladať, že ak požije alkohol, tak ho to posmelí a bude konať tak, ako by za triezva nekonal.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a zabezpečené dôkazy je potrebné konštatovať, že skutok sa stal, zakladá znaky trestného činu, pričom však obvinený bol v čase spáchania činu nepríčetný. V rámci skúmania prípadnej trestnej zodpovednosti obvineného za trestný čin opilstva podľa § 363 Tr. zákona je potrebné zdôrazniť, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obvinený pred spáchaním skutku požil alkoholické nápoje, s najväčšou pravdepodobnosťou červené víno. V zmysle záverov znaleckého posudku vypitie alkoholu u neho spôsobilo stav opitosti s tým, že v jeho prípade si nebol a ani nemal a nemohol byť vedomý svojej dispozície pre takýto stav po požití alkoholu. Nedokáže si uvedomovať dôsledky svojho konania, nedokáže si zväžiť a predpokladať, že ak požije alkohol, tak ho to posmelí a bude konať tak, ako by za triezva nekonal. Judikatórna prax (R 49/1990) k danej problematike zaujala názor, že zodpovednosť páchatel'a za trestný čin spáchaný v nepríčetnosti spôsobenej patologickou opitnosťou je vylúčený vtedy, ak si páchatel' predtým, než sa rozhodol požiť alkohol, nebol a ani nemal a nemohol byť vedomý svojej dispozície pre podobné stavy po požití alkoholu. Z uvedeného vyplýva záver, že obvinený nie je trestne zodpovedný ani vo vzťahu k trestnému činu opilstva podľa § 363 Tr. zákona.

Podľa § 23 Tr. zákona kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný.

V zmysle ustanovenia § 215 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Keďže obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný, bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Jozef Trizna
prokurátor